

ZBIERKA ZÁKONOV

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2013

Vyhlásené: 20. 11. 2013

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 04. 2022

Obsah dokumentu je právne záväzný.

383

ZÁKON

z 23. októbra 2013

**o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne
narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie príspevku pri narodení dieťaťa a poskytovanie príspevku na viac súčasne narodených detí.

(2) Príspevok pri narodení dieťaťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodenca.

(3) Príspevok na viac súčasne narodených detí je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva raz za rok na zvýšené výdavky, ktoré vznikajú v súvislosti s riadnou starostlivosťou o

- a) súčasne narodené tri deti alebo súčasne narodených viac detí, alebo
- b) v priebehu dvoch rokov opakovane narodené dve deti súčasne, alebo v priebehu dvoch rokov opakovane narodených viac detí súčasne.

§ 2

Základné pojmy

(1) Oprávnená osoba na poskytovanie príspevku pri narodení dieťaťa je

- a) matka dieťaťa,
- b) otec dieťaťa, ak
 1. matka dieťaťa zomrela alebo po matke dieťaťa bolo vyhlásené pátranie,¹⁾ alebo
 2. dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca na základe rozhodnutia súdu.

(2) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí je

- a) rodič detí alebo
- b) fyzická osoba, ktorá prevzala deti do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu.

(3) Starostlivosť nahrádzajúca starostlivosť rodičov na účely tohto zákona je

- a) náhradná starostlivosť,²⁾
- b) poručníctvo,³⁾ ak sa poručník o dieťa osobne stará,
- c) predosvojiteľská starostlivosť,⁴⁾
- d) zverenie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby rozhodnutím súdu o nariadení neodkladného opatrenia,⁵⁾
- e) súdom uložená ochranná výchova dieťaťa.⁶⁾

(4) Bydlisko na účely tohto zákona je miesto, kde má oprávnená osoba sústredené najdôležitejšie záujmy na základe objektívnych kritérií, ktorými sú:

- a) vedenie v evidencii uchádzačov o zamestnanie, sústavná príprava na povolanie štúdiom alebo starostlivosť o ďalšie dieťa do šesť rokov veku,
- b) dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti
 - 1. so všeobecným lekárom podľa osobitného predpisu^{6a)} a
 - 2. s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo, ak ide o oprávnenú osobu podľa odseku 1 písm. a),
- c) povinné verejné zdravotné poistenie,
- d) návšteva školy alebo vysokej školy ďalšieho dieťaťa, ktoré má oprávnená osoba v starostlivosti.

DRUHÁ ČASŤ

PRÍSPEVOK PRI NARODENÍ DIEŤAŤA A PRÍSPEVOK NA VIAC SÚČASNE NARODENÝCH DETÍ

§ 3

Nárok na príspevok pri narodení dieťaťa

(1) Oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 má nárok na príspevok pri narodení dieťaťa, ak má trvalý pobyt a bydlisko na území Slovenskej republiky a dieťa sa narodilo. Podmienka bydliska na území Slovenskej republiky sa považuje za splnenú, ak oprávnená osoba spĺňa aspoň dve z kritérií podľa § 2 ods. 4.

(2) Nárok na príspevok pri narodení dieťaťa na to isté dieťa vzniká len raz. Ak sa súčasne narodí viac detí, nárok na príspevok pri narodení dieťaťa vzniká na každé dieťa.

(3) Nárok na príspevok pri narodení dieťaťa nevzniká oprávnenej osobe podľa § 2 ods. 1, ak

- a) pre dieťa neuzatvorila dohodu o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- b) súhlasila s osvojením dieťaťa,
- c) dieťa bolo zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,
- d) ďalšie dieťa oprávnenej osoby je zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,
- e) dieťa sa narodilo mimo územia Slovenskej republiky a príslušná inštitúcia štátu, v ktorom sa dieťa narodilo, vyplatila oprávnenej osobe príspevok pri narodení dieťaťa alebo inú dávku toho istého druhu alebo
- f) je maloletá a nemá súdom priznané rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o dieťa.⁸⁾

(4) Nárok na príspevok pri narodení dieťaťa nevzniká oprávnenej osobe podľa § 2 ods. 1 písm. a), ak

- a) od štvrtého mesiaca tehotenstva do pôrodu sa nezúčastňovala raz za mesiac na preventívnych prehliadkach u lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodníctvo alebo na obdobných prehliadkach v cudzine; za účasť tejto oprávnenej osoby na preventívnej prehliadke v príslušnom mesiaci sa považuje aj poskytovanie zdravotnej starostlivosti tejto oprávnenej osobe v ústavnej zdravotnej starostlivosti, alebo
- b) po pôrode opustila zdravotnícke zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti spôsobom, ktorý je v rozpore s ustanovením osobitného predpisu o prepustení osoby z ústavnej zdravotnej starostlivosti.^{8a)}

§ 4

Suma príspevku pri narodení dieťaťa

(1) Suma príspevku pri narodení dieťaťa je

- a) 829,86 eura, ak ide o dieťa narodené z prvého pôrodu až tretieho pôrodu,
- b) 151,37 eura, ak ide o dieťa narodené zo štvrtého pôrodu a ďalšieho pôrodu.

(2) Ak sa súčasne narodilo viac detí, suma príspevku pri narodení dieťaťa podľa odseku 1 sa zvyšuje o 75,69 eura na každé dieťa.

§ 5

Nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí

(1) Oprávnená osoba podľa § 2 ods. 2 má nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí, ak

- a) najmenej tri z detí podľa § 1 ods. 3 sú vo veku najviac 15 rokov; u detí podľa § 1 ods. 3 písm. b) sa sleduje veková hranica detí, ktoré sa narodili prvé v poradí,
- b) riadne sa stará o deti podľa § 1 ods. 3 a
- c) trvalý pobyt a bydlisko tejto oprávnenej osoby je na území Slovenskej republiky; podmienka bydliska na území Slovenskej republiky sa považuje za splnenú, ak oprávnená osoba spĺňa aspoň dve z kritérií podľa § 2 ods. 4.

(2) Riadna starostlivosť o dieťa podľa odseku 1 písm. b) je starostlivosť poskytovaná dieťaťu v záujme všestranného fyzického vývinu a psychického vývinu dieťaťa, najmä zabezpečenie primeranej výživy dieťaťa, hygieny dieťaťa, výchovy dieťaťa, vzdelávania dieťaťa a zdravotnej starostlivosti o dieťa.

(3) Nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí vzniká na každé dieťa podľa § 1 ods. 3 v kalendárnom roku len raz.

(4) Ak podmienky nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí spĺňa viac oprávnených osôb, nárok na výplatu príspevku na viac súčasne narodených detí má len jedna z nich určená podľa ich dohody, inak oprávnená osoba, ktorá si uplatnila nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí ako prvá.

§ 6

Suma príspevku na viac súčasne narodených detí

Suma príspevku na viac súčasne narodených detí je 110,36 eura.

TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 7

Vznik nároku na príspevok pri narodení dieťaťa a nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí

(1) Nárok na príspevok pri narodení dieťaťa a nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na nárok na príspevok pri narodení dieťaťa a na nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí.

(2) Nárok na výplatu príspevku pri narodení dieťaťa vzniká preukázaním splnenia podmienok na vznik nároku na príspevok pri narodení dieťaťa. Nárok na výplatu príspevku na viac súčasne narodených detí vzniká splnením podmienok na vznik nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí a uplatnením nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí.

§ 8

Uplatnenie nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí

(1) Oprávnená osoba si uplatňuje a nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) príslušnom podľa miesta jej trvalého pobytu podaním písomnej žiadosti. Žiadosť podľa prvej vety obsahuje osobné údaje oprávnenej osoby a dieťaťa, ktorými sú

- a) meno a priezvisko,
- b) rodné číslo alebo dátum narodenia, ak rodné číslo nie je pridelené,
- c) adresa trvalého pobytu.

(2) Oprávnená osoba si uplatňuje nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí v každom kalendárnom roku ku dňu kalendárneho mesiaca, ktorý sa číselne zhoduje s dňom a mesiacom dátumu narodenia detí; prvýkrát si uplatňuje nárok na príspevok na viac súčasne narodených detí pri dovŕšení jedného roku veku detí podľa § 1 ods. 3 písm. a) alebo pri dovŕšení jedného roku veku mladších detí podľa § 1 ods. 3 písm. b).

§ 9

Výplata príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí

(1) Úrad vyplatí príspevok

- a) pri narodení dieťaťa najneskôr v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo preukázané splnenie podmienok nároku na príspevok pri narodení dieťaťa; narodenie dieťaťa mimo územia Slovenskej republiky sa považuje za preukázané aj dorúčením úradného prekladu rodného listu tohto dieťaťa vydaného v cudzine alebo iného obdobného dôkazu o jeho narodení do slovenského jazyka; úradný preklad z českého jazyka do slovenského jazyka sa nevyžaduje,
- b) na viac súčasne narodených detí najneskôr v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba podala žiadosť o priznanie príspevku na viac súčasne narodených detí a preukázala splnenie podmienok nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí.

(2) Úrad určí osobitného príjemcu a vyplatí príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok na viac súčasne narodených detí osobitnému príjemcovi, ak

- a) sú odôvodnené pochybnosti o účelnom použití príspevku pri narodení dieťaťa a o účelnom

použití príspevku na viac súčasne narodených detí,

- b) v čase rozhodovania o nároku na príspevok pri narodení dieťaťa a o nároku na príspevok na viac súčasne narodených detí sa vypláca prídavok na dieťa osobitnému príjemcovi z dôvodu, že oprávnená osoba prídavok na dieťa nepoužíva na účel, na ktorý je určený, alebo
- c) oprávnená osoba je poberateľ dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi alebo je fyzická osoba, ktorá sa spoločne posudzuje s osobou, ktorej sa poskytuje dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi a dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi sa poskytujú osobitnému príjemcovi.

(3) Osobitný príjemca je obec, v ktorej má oprávnená osoba trvalý pobyt, alebo, ak je to odôvodnené, iná osoba, ktorú určí úrad.

(4) Osobitný príjemca zabezpečí účelné použitie príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí.

(5) Osobitný príjemca na účel výkonu svojej funkcie môže získavať bez súhlasu dotknutej osoby osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií.

(6) Ak oprávnená osoba je poberateľ dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi alebo je fyzická osoba, ktorá sa spoločne posudzuje s osobou, ktorej sa poskytuje dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, spôsob výplaty príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí určí úrad.

(7) Úrad vyplatí oprávnenej osobe

- a) príspevok na viac súčasne narodených detí na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,¹⁰⁾ alebo na žiadosť oprávnenej osoby v hotovosti na adresu určenú oprávnenou osobou na území Slovenskej republiky,
- b) príspevok pri narodení dieťaťa
 - 1. na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,¹⁰⁾
 - 1a. ktorý oprávnená osoba oznámila úradu,
 - 1b. na ktorý sa poukazuje tehotenské alebo tehotenské štipendium, ak nemožno postupovať podľa bodu 1a., alebo
 - 2. v hotovosti na adresu na území Slovenskej republiky,
 - 2a. ktorú oprávnená osoba oznámila úradu,
 - 2b. na ktorú sa poukazuje tehotenské, ak nemožno postupovať podľa bodu 2a. alebo prvého bodu,
 - 2c. na ktorú sa poukazuje iná opakovaná dávka poskytovaná úradom, ak nemožno postupovať podľa bodov 2a. a 2b. alebo prvého bodu.

(8) Ak úrad vyplatil príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok na viac súčasne narodených detí v nižšej sume, ako mala oprávnená osoba nárok, doplatí rozdiel príspevku pri narodení dieťaťa do súm ustanovených v § 4 a rozdiel príspevku na viac súčasne narodených detí do sumy ustanovenej v § 6. Nárok na výplatu podľa prvej vety zaniká uplynutím jedného roka odo dňa výplaty príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí v nižšej sume.

(9) Oprávnená osoba je povinná vrátiť príspevok pri narodení dieťaťa alebo príspevok na viac súčasne narodených detí alebo ich časť, ak bol poskytnutý neprávom alebo vo vyššej sume ako patrilo. Nárok na vrátenie príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí alebo ich časti podľa prvej vety zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď úrad túto